

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 Oslo

Høring – forslag til endringer i vannressursloven og jordlova

Vi viser til Olje- og energidepartementets (OED) høringsnotat av 2. desember 2016 med forslag til endringer i vannressursloven og jordlova. Høringsfristen er satt til 10. februar 2017.

Energi Norge er en interesse- og arbeidsgiverorganisasjon for norsk fornybarnæring. Vi representerer ca. 280 bedrifter som produserer, frakter og selger strøm og varme. Medlemsbedriftene står for 99 prosent av kraftproduksjonen og dekker 90 prosent av nettkundene i Norge. Fornybarnæringen jobber for bedre klima, sikker forsyning og grønn vekst.

Vi vil takke for muligheten til å komme med innspill.

1. Innholdet av forslagene

Høringen omfatter fem forslag:

1. Lovfesting i vannressursloven av en tilsvarende bestemmelse som i lakse- og innlandsfiskeoven om særlig beskyttelse av laksen ved tiltak i vassdrag.
2. Endringer i regelverket om konsesjonsplikt, aktsomhetsplikt og forvalteransvar for grunnvann.
3. Endring av vannressurslovens bestemmelse om retting. Det foreslås en presisering av at vassdragsmyndigheten kan pålegge retting når det konstateres forhold i strid med loven eller vedtak i medhold av loven.
4. Endringer i vannressursloven som gir kommunene myndighet til å fatte vedtak om konsesjon til vannkraftverk med inntil 1 MW installert effekt.
5. Endringer i jordlova om kommunens behandling av energi- og vassdragsanlegg. Det foreslås at jordlovas forbud mot omdisponering og krav til samtykke for deling ikke skal gjelde for tiltak med konsesjon etter energi- og vassdragslovgivningen.

2. Overordnede synspunkter

Energi Norge merker seg forslag 1, 2 og 3 ovenfor og har ingen særskilte merknader til disse selv om vi i utgangspunktet ikke ser det som nødvendig med en lovfesting av særskilt beskyttelse av laks i vannressursloven. Som departementet selv peker på er dette allerede ivare tatt gjennom forvaltningspraksis.

Vi støtter forslag 5. Det er en endring som vil forenkle saksbehandlingen.

Energi Norge har særlig merknader til forslag 4 som vi redegjør for nedenfor.

3. *Særlige synspunkter på forslaget om kommunal myndighet til å fatte vedtak om konsesjon til vannkraftverk inntil 1 MW installert effekt*

Energi Norge skrev den 19.05.2016 brev til Stortingets energi- og miljøkomite (EMK) om behandlingen av energimeldingen. I vedlegget til brevet skrev vi blant annet:

«Energi Norge har merket seg det planlagte forslaget om å gi kommunene økt myndighet til å gi tillatelse til mindre vannkraftverk. Det er ikke klart hva som ligger i begrepet mindre kraftverk, men Energi Norge merker deg at begrepet brukes ellers i meldingen om kraftverk opp til 10 MW. Dette kan være kraftverk med betydelige naturinngrep og investeringer i hundremillionersklassen. Energi Norge mener at en eventuell kommunal hjemmel for å gi konsesjon må begrenses til kraftverk som er betydelig mindre enn dette. Kommunene har under visse betingelser hjemmel til å gi konsesjon til vindkraftverk under 1 MW. Energi Norge ber departementet se hen til regelverk og veileder for dette dersom kommunene skal få hjemmel til å konsesjon også til mindre vannkraftverk. Etter Energi Norges vurdering er det generelt grunn til å vurdere nærmere hvorvidt det er hensiktsmessig å bygge opp kompetanse på dette i den enkelte kommune gitt at det enkelte kommune kun kan forvente å få svært få søknader til behandling. Energi Norge er usikker på om det er mer hensiktsmessig at denne kompetansen forblir samlet i NVE. Endringen kan medføre økt administrasjon. Dagens praksis der kommunen kan gi tillatelse til mini- og mikrokraftverk som NVE har vurdert ikke konsesjonspliktig, bør uansett fortsette.»

Energi Norge merker seg at det nå er satt en lavere grense (1 MW) i tråd med våre innspill, noe som er positivt. Endringen er viktig for å sikre en god håndtering av de større prosjektene. Vi fastholder likevel våre synspunkter på å delegerer myndighet på dette området ut fra mer prinsipielle hensyn.

OED skriver selv i sitt høringsnotat på side 28:

«Som påpekt av NVE kreves spesialisert kompetanse innen mange fagområder, både teknisk, økonomisk og miljømessig. Å gi vannkrafttillatelse vil være en ny sakstype for kommunene. NVEs gjennomgang viser at det vil bli få saker framover for den enkelte kommune, noe som kan gjøre det vanskelig med oppbygging av en så spesialisert kompetanse i hver enkelt kommune.» Videre heter det at i «departementets vedtak om å delegerer konsesjonsmyndighet til fylkeskommunen i 2009, ble det satt en rekke begrensninger. Departementet mener flere av disse begrensningene også er relevante å vurdere ved overføring av myndighet til kommunene. I en slik vurdering er det viktig å sørge for at kommunenes myndighet kun begrenses der nasjonale samfunnsmessige behov må være avgjørende».

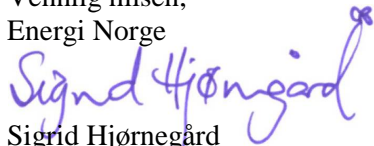
Det foreslås derfor å avgrense mot konsesjoner i vernede vassdrag og nasjonale laksevassdrag, saker med konkurrerende prosjekter, utbyggingsplaner som berører flere kommuner og flere mindre prosjekter i samme vassdrag samt saker med kombinasjon med annen utnyttelse.

Samlet sett mener Energi Norge at delegeringen derfor ikke nødvendigvis vil innebære forenkling, forbedring eller fornying slik regjeringens formål er. Det vil ikke nødvendigvis være det mest naturlige saksområdet for lokal myndighetsutøvelse. Tvert imot er det fare for økt byråkrati og ressursbehov samt nye avgrensings spørsmål. Vi tillater oss også å peke på retningen i EU-kommisjonen forslag til nytt fornybardirektiv av 29.11.2016 hvor det foreslås krav om enkle konsesjonsprosesser med god koordinering og rask saksbehandling. Bedre samordning av kompetanse i NVE er etter vårt skjønn en forutsetning for dette

Vi vil derfor be regjeringen om å vurdere dette forslaget grundigere.

Dersom det skulle være ønskelig å delegere myndighet nå, vil vi mene at dette mest hensiktsmessig kan skje gjennom et delegeringsvedtak eller gjennom forskrift slik at det enklere kan gjøres tilpasninger i myndighetsfordelingen når man har høstet erfaringer med ordningen. Lovfesting er etter vår vurdering unødig og uhensiktsmessig.

Vennlig hilsen,
Energi Norge

Sigrid Hjørnegård
Direktør fornybar energi, klima og miljø

Knut F. Kroepelien
Juridisk rådgiver